

□ ILIRSKÉ PROVINCE (1809-1813)

Ustanovitev

Ustanovitev Ilirskih provinc so Napoleonu napovedovali tako gospodarski kot vojaški vzroki:

angleški zaveznici Avstriji je zaprl pot do morja (celinska zapora)

Francijo je prek Ilirskih provinc povezal s Turčijo in Bližnjim Vzhodom, od koder je Francija dobivala bombaž in druge surovine.

2. Obseg Obsegale so 55.000 km² in imele okoli 1,5 mio prebivalcev => Kranjska, del Koroške, Goriška, Istra s Trstom, civilna Hrvaška, na desnem bregu Save z Rijeko, otoki s Primorjem, Dalmacija z Zadrom, Dubrovnik in Kotar.

3. Ureditev

Predvsem temeljite reforme v upravi, sodstvu in prometu:

funkcije fevdalcev v upravi in sodstvu so bile odpravljene

Napoleonov zakonik je uvedel enakost pred zakonom, odpravo privilegijev, enakopravnost ver...

ustanovljene so bile nove osnovne šole, gimnazije in "univerze" (Ljubljana in Zadar). Pouk je bil deloma v domačem jeziku. Valentin Vodnik, šolski nadzornik in ravnatelj ljubljanske gimnazije je pisal slovenske učbenike – Ilirija oživiljena => prva oblika politizacije slovenske narodne zavesti.

□ GEOGRAFSKA ODKRITJA – VZROKI:

potrebe po orientalnem blagu (začimbe – dvig cen), vladarji zaradi želje po dobičku pripravljani plačati odprave, želja po odkrivanju, napredek (ladjedelnštvo: jadra, karavele), kompas, astrolab, sekstant, strelno orožje, geografsko znanje (zemlja okrogla), poznanje morskih tokov

konkvistadorji – osvajalci; SPA plemiči in vojaki (16. st.) Hernando Cortes (1455-1547) {uniči Azteke}, Francisco de Cordoba {uniči Maje}, Francisco Pizarro (1476-1541) {uniči Inke}

POSLEDICE izmenjava kult. rastlin in živali, načina gospodarstva in tehničnih pridobitev, sprememba odnosa do sveta; negativne: kruto ravnanje s staroselci, izkoriščanje cenene delovne sile, bolezni, izkoriščanje surovin in naravnih bogastev; središče EU trgovine: Atlantik; propadanje sred. mest, borza, posli-v naprej določena cena, več zlata, srebra -> pada vrednost denarja -> rast cen -> gosp. krize, selitveni tokovi, razvoj in napredek kulture, znanosti, gospodarstva, miselnosti, boljša svetovna povezanost

□ HUMANIZEM (napredek v razmiselnju in znanosti) :

Začetki v 14. in 15. st. v Italiji. Človeka prikazujejo v dobrem in slabem. Tisti ki je učil drugače od cerkve je bil HERETIK (herezija-kriva vera) in takega človeka so zaprli, ga postavili pred cerkveno sodišče (inkvizicija) in ga sežgali na grmadi, v prisotnosti vseh meščanov, ki so se cerkve bali. Humanisti se cerkvi uprejo in je več nočejo poslušati. Znanost pa sedaj temelji na skperimentih in argumentih (dokazih), na občutkih in čustvih. Šol več ne ustanavljajo duhovniki in cerkev.

Žrtvi katoliške cerkve – Jordan Brun in Gallileo Gallilei (njega sicer niso ubili, ker je kasneje preklical svojo izjavo da je zemlja okrogla, vendar ko je odhajal iz sodišča je po tiho rekel »Pa vendar se vrti.«)

□ IN RENESANSA (napredek v umetnosti) :

Pomeni ponovno rojstvo, prepород antike oz. starega veka. Zbirali in prepisovali so stare spise, ustvarjali nova dela z vzorom starega veka. Obdobje se je začelo v Italiji – Firenze (TOSKANA).

Nekaj ustvarjalcev v renesansi (Dante Alighieri, Francesco Petrarca, Giovanni Boccaccio). Tile ustvarjalci so prekinili tradicijo pisanaj v latinskem jeziku, začeli so pisati v ljudskem jeziku. Glavna mesta (Firence, Rim) Papeži so v Rim povabljali umetnike in s tem podpirali umetnost. Rim je žarišče renesanje. Iz Italije se renesansa širi še v Španijo (Miguel De Cervantes)

☐ **PROTIREFORMACIJA**

Začne se v drugi polovici 16.stoletja in traja do prve polovice 17.stoletja.

Je akcija katoliške cerkve proti reformaciji, saj si s tem cerkev skuša povrniti družbeno moč, ugled. Vpliv papeža je manjši in ugled se cerkvi zmanjša, zato hočejo to nazaj.

Rušili so hiše protestantom, uničevali pokopališča ker protestanti niso hoteli sprejeti krščanstva.

Skurili so nekaj vozov protestantskih knjig, prizanesljivi so bili samo do Biblije (prevedel jo je Jurij Dalmatin), Bibliji so iztrgali samo prvi list kjer je bil napisan prevajalec (Imeli so spisek prepovedanih knjig.)

Jezuitski red (mejniški red) naseljevali so mesta in bili pozorni na to, če se je v mestu dogajalo kaj, kar ni bilo v skladu z katoliško cerkvijo.

Tridentinski koncil je z dolgimi vmesnimi premori potekal osemnajst let (od leta 1545 do leta 1563) in je bil odgovor na reformacijo, ki je v tistem času preplavila pol Evrope. Namen je bil reformirati katoliško Cerkev od znotraj zaradi zahtev reformacije, vendar to ni uspelo in sledil je razkol. Ta veliki cerkveni zbor je potekal v Tridentu (danes Trento, Italija) in v Bologni. Na koncilu so vpeljali Katekizem rimskokatoliške Cerkve, določili standarde obredov v rimskokatoliški Cerkvi in dokončno potrdili svetopisemski kánon- cerkveni zakon ki zapoveduje celibate. pravoslavna in protestanska cerkev pa celibate nima.

☐ **REFORMACIJA**

Spremembe na področju katoliške cerkve.

Reformare – spremeniti. Reforma- sprememba.

Reformacija se začne 16.stoletja v Nemškem cesarstvu in je družbeno versko gibanje.

Začetnik je Martin Luther, kin a vrata cerkve v Wittenbergu nabije 95 tez, kaj cerkev dela narobe. (31.10.1517)

Vzroki za reformacijo:

1. Avignonsko suženjstvo papežev!

Papeži morajo iz Rima v Avignon (1309-1377), ker je papež pod vplivom Francoskega kralja (Filip 4.Lepi)

Do takrat je bilo priznanih 165 papežev.

2. SHIZMA v katoliški cerkvi (2 ali trije papeži, RAZKOL)1378

V Pisi imajo sestanek za odstavo papeža in protipapeža, kar slabo vpliva na katolike.1417 imajo izbor za samo negega samega papeža.

3. Prodaja odpustkov ali indulgence (želja po bogatenju cerkve)

4. SIMONIJA- prodaja cerkvenih služb

5. BOGATENJE CERKVE

☐ **Smeri reformacij**

☐ **Meščanska smer**

.Najmanjšo zabavo imajo za greh. Nadzira se vernike in njihova življenja. Nadzirajo jih drugi verniki. Kraj te smeri je v Zürichu. Marsikdo je zaradi svojega greha končal na grmadi.

Posebnosti:

predestinacija – že vnaprej določen ☐ Nauk o predestinaciji je krivičen. Že ob rojstvu je določeno ali greš po smrti v nebesa ali v pekel.

kapitalistična naravnost ☐ Kalvinisti so za to, da je kopičenje denarja bogu všečno. Dovoljeno je posojanje na obresti. Calvin je ukinil praznike in uvedel namesto njih delovne dni.

Kalvinizem prepove: petje pesmi, slike in sveče. Pri meščanski smeri so verske družine nadzirale druga drugo in so potem obveščale duhovnike.

□ **Vladarska smer**

Razvila se je samo v Angliji zaradi Henrika VIII(8.). Tudorja. Njegova zasebna želja je bila ločitev od Katarine Aragonske, s katero sta imela 20 let trajajoči zakon, vendar nobenega moškega potomca. Henrik VIII. se je zaljubil v dvorno damo Ano Boleyn in se je zato želel ločiti, ampak to ni bilo dovoljeno v rimokatoliški cerkvi. Ta ločitev je povzročila prve spore med Veliko Britanijo in Španijo. Henrik VIII. spodi Katarino Aragonsko v Španijo, poroči se z Ano Boleyn, vsa sredstva namenjena v Rim preusmeri v svojo blagajno. To je hud udarec za papeža.

Henrik postane poglavar cerkve. Zdaj morajo duhovniki priseči zvestobo njemu. Kdor mu ni tega prisegel, ga je dal Henrik VIII. usmrtiti (Maore).

V anglikanski cerkvi ohranijo elemente rikokatoliške cerkve:

- bogastvo cerkva
- hierarhijo služb

□ **Kmečka plebejska smer**

Smer je bila razvita tudi na novem ozemlju.

Dve najbolj razširjeni smeri:

štiftarstvo □ to je gradnja cerkva na vsakem hribčku. Zagovarjali so hitro gradnjo cerkva. Proti temu je bil Janez Svetokriški.

anabaptizem □ to je zaogovarjanje krsta odraslih. Kot mora sprejeti odrasel človek , ker lahko šele takrat sprejme odgovornost za vero.

Posebnost so bili:

bičarji □ bičajo se do krvi

skakači □ skačejo do onemoglosti

Oni se kaznujejo za vse grehe človeštva. Najštevilčnejši so bili na področju današnje S Nemčije.

Plebijska smer je bila najbolj razširjena na S Nemčije. Tam je bil voditelj Münzer, ki je bil začetnik kmečke smeri. Od leta 1524-1525 sproži kmečki upor. Bil je smrtni sovražnik Luthra. Luther je nastopal proti kmečkim uporom. Münzer se je zavzemal za enakost vseh, prepoved kopičenja bogastva, vsak dela kolikor potrebuje... □ komunistični nagoni. Leta 1525 se kmečki upor konča, Münzerja ujamejo, ga zaprejo in usmrtijo (1525).

□ **Deželno-knežja smer**

Začetnik je Martin Luther. Povabijo ga na disput- razgovor, pozovejo ga a preneha širit svoj nauk. Luther neha hoditi na razgovore in se jih ne udeležuje več. Sklican je državni zbor na katerega pride tudi Nemški cesar, ki je seveda na strain katolikov (1521 Speyer).Sklep zbora je da Martin Luther in njegovi pristaši (Lutheranci, Evangelijčani ali Protestanti) ne smejo več širiti svojega nauka. Odnost katoliške cerkve in nemškega cesarja do Martina Luthra se vedno bolj zaostreje. Papež Luthru pošlje bulo*(papeška listina) in ga izobči iz cerkve. Luther zažge bulo* in se skriva na grad, kjer prevede Biblijo v Nemščino.

1555 Augsburg – verski mir (Cuius region, eis religio – tisti ki vlada določa vero)

☐ KRŠČANSTVO

Začne se v Rimski državi, Palestini.

Začetnik je Jezus (Jud)

Rimska država propade .

SLOVENSKE DEŽELE V 15. IN 16. STOLETJU

Nemško cesarstvo (Turški vpadi)

Ogrsko kraljestvo

Beneška republika

Turški vpadi

Za Slovence so pomenili vpadi gospodarsko, človeško in materialno škodo. Začnejo se v **15.stol.** Turška vojska ☐ močna konjenica, janičarji - krščanski otroci, ki so jih Turki ugrabili in jih izučila za vojake.

Najhujši turški vpadi so v drugi fazi:

☐ začetek **15.stol.**, roparski pohodi, Bela Krajina

☐ **1463-1483** – najhujši vpadi; kradejo otroke, pobijajo, zasušnjujejo, požigajo, plenijo, ropajo, posiljujejo ženske

Posledice:

človeška škoda ☐ zasušnjujejo, pobijajo, kradejo otroke

materialna škoda ☐ požgejo, oplenijo, oropajo

Obramba ☐ opozarjanje – kresovi, grmade, zvonovi, streljanje z možnarji

Število žrtev (ubiti ali odpeljani) na Slovenskem ozemlju je 200.000-250.000.

Plemiči in meščani so zavarovani z obzidjem. Številna mesta v tem času zgradijo obzidja.

V tem času nastanejo mesta:

Kočevje

Lož

Krško

Metlika

Črnomelj

Višnja Gora

Ta mesta dobijo obzidje v **15.stol.**

Najbolj nezavarovani so bili kmetje. Zatekajo se v gozd, podzemne jame. Zgradijo obzidje.

☐ Kmečki upor

Upiranje kmečkega prebivalstva se pojavlja že od 13.st dalje in se do 15.st , ko pride do poslabšanja razmer, stopnjuje; končajo pa 1848, z odpravo fevdalnega sistema pri nas.

1) VZROKI

-- turški vpadi, posledično zvišani davki, črna vojska, povečana neizmerjena tlaka..

-- fevdalci zahtevajo vedno nove dajatve in povečujejo stare; kmetje zahtevajo staro pravdo (dajatve, ki so zapisane v urbarijih-zvezkih)

-- omejevanje kmetov pri svobodnem razvoju podeželske trgovine

-- nečloveški odnosi fevdalcev do podložnikov

-- naravne katastrofe (kuga,lakota,potres (1511)—zajame Kras,Notranjsko,Tolminsko,Gorenjsko)

Od 15-16. Stoletja so bili trije upori:
Koroški-kmečki upor (1478)
Vse slovenski kmečki upor (1515)
Slovensko-hrvaški upor(1572-1573)

1.Koroški kmečki upor

~ ustanovijo punt/kmečko zvezo, in postavijo svoje zahteve (že prej naštete)
~ poleg kmetov **se** uprejo tudi meščani- obrtniki, trgovci, rudarji
~ 1478, ko so v deželo prišli Turki, se jim 3000 puntarjev postavi po robu; v dejanskem napadu pa jih sodeluje le 600
~ Turki jih zlahka premagajo in se nad njimi kruto znesejo
~ prav tako jih za upor kaznujejo fevdalci: povečajo dajatve, voditelje usmrtilo, uničujejo premoženje

2.Vse slovenski kmečki upor

~ je največji upor na Slo.tleh, zajame 80 000 prebivalcev
~ poleg starih težav, jih spremljajo še nove: vojna z Beneško republiko (1508-16),ki onemogoča trgovino; potres 1511
~ organizirajo kmečko zvezo, zahtevajo Staro pravdo
~ v tem uporu prvič natisnejo besede: »Le vkup,le vkup uboga gmajna«
~ napadajo gradove; zato se jim fevdalci maščujejo z Bitko pri Celju, kjer pade 2000 kmetov; puntarjem naložijo dodatni davek- »puntarski davek-fenik«
~vzroki za hiter poraz kmetov:
--slaba oborožitev(orožje je preprosto delovno orodje; so enote pešcev brez vojaških izkušenj..)
--fevdalci so vojaško izkušeni, imajo konjenico
--kmetje so politično naivni, neizobraženi; verjamejo v cesarsko pravičnost in dobroto
--kmečka vojska je razdrobljena, ni enotne povezave

3.Slovensko hrvaški upor

~ najpomembnejši upor, sodeluje 12 000 kmetov
~ programsko in organizacijsko je bil najbolje pripravljen
~ razpoznavni znak upora je petelinje pero
~ kmečka vojska razdeljena na 3 skupine:
1.skupina: vodja: MATIJA GUBEC
2.skupina: vodja: ILIJA GREGORIĆ
3.skupina: vodja: IVAN PASANEC
~ po predvideni zmagi so imeli program organizacije področja:
- pobiti gospodo
- ustanovitev cesarskega namestništva v Zagrebu (priznavajo le cesarja na Dunaju)
- sami bi pobirali davke,dajatve in skrbeli za Vojno Krajino
- sami bi odstranjevali/ sprejemali župnike, duhovnike..
- izbris deželnih in državnih meja; glavno mesto Zagreb
~ z novo državno organizacijo bi to postala KMEČKA DRŽAVA
~ spopadejo se v več bitkah:
- bitka pri Krškem
- bitka pri Dolnji Stubici (ubitih 3000 kmetov, zadnja bitka); po tej bitki sledi maščevanje:
* čez nekaj dni sledi »kronanje Matije Gubca v Zagrebu«; okronali so ga z žarečo krono in ga razčetrili ; z ostalimi puntarji pa kruto obračunavali

□INDUSTRIJSKA REVOLUCIJA

je prehod iz ročne v **strojno** proizvodnjo.

Prinese gospodarske in socialne probleme(Delavci nekateri ostanejo brez služb, ker namesto njih sedaj delajo stroji).

Za takšno območje so značilni: organizacija dela v velikem obsegu, masovna proizvodnja, naprednejša delitev dela in uporaba strojev.

Izdelki so se pocenili, tako da so jih lahko kupovali tudi revnejši.

Velika Britanija je bila prva država, ki jo je zajela industrializacija (iz 18. v 19. stoletje), vzroki pa so bili naslednji:

Trg, morje, prometna lega

Kolonije, kapital, mirno politično življenje

Ni fevdalizma, surovine, prometno omrežje

V Evropi se ne pojavi dalj časa zaradi *vojne, fevdalizma, absolutizma* in slabih *prometnih povezav*.

Napreduje znanost.

Belgija je prva celinska Evropska država, ki stopi na pota industrializacije.

II. industrijska revolucija

Uporaba električne energije.

Elektrika in **motor z notranjim izgorevanjem** sta prekosila parni stroj.

Poleg premoga in železa postane pomembna **nafta**.

Tehnične iznajdbe :

- **Mehanične statve- blago se tke iz niti (predilni stroj)**

-**Parni stroj (1796 James Watt)**

□FRANCOSKA REVOLUCIJA(1789-1794)

Je nagla in hitra sprememba. Upor meščanstva, ki ni zadovoljen z ureditvijo Francije.

Absolutizem (absolutes - neomejen)– spremenjena oblika fevdalizma.

VZROKI:

-absolutizem (Ludvik XVI.)

-francosko prebivalstvo se deli na 3. Državne ustanove.

1.stan: PLEMSTVO

2.stan: DUHOVŠČINA

3.stan: MEŠČANSTVO

Plemstvo in Duhovščina sta privilegirana, imajo vse pravice in malo dolžnosti.

Meščanstvo ima največ prebivalstva imajo veliko dolžnosti in malo pravic.

Gospodarstvo in finančno krizo je Ludvik hotel rešiti z reformami, vendar le-te niso bile uspešne.

□ **BASTILJA – Zapor v Parizu (pariška trdnjava)**

14.7.1789 (Ran republike, buržoazna revolucija)
Sprejetih je več ukrepov, da revolucija prinaša spremembe.
Odpravljeni so državni stanovi.

Cerkev je končno ločena od šolstva in od države.

Prvič se je to zgodilo v Franciji.

Državljeni so pred zakonom vsi enaki.

Deklaracija o pravicah človeka in državljana – najpomembnejši document buržoazne revolucije.

Geslo francoske revolucije : svoboda, enakost, bratstvo.

V Franciji sprejmejo ustavo (najvišji zakon)

S tem se odpravi absolutizem in je sedaj ustanovljena ustavna monarhija.

Kralj mora sedaj vladati po zakonu ustave.

Revolucija da pravice vsem, ki so jih izgubili.

Roplisti (kraljevi pristaši)(Avstrija, Prusija, Rusija)

Ludvik skuša zbežati, z prijatelji zadušiti revolucijo.

Dobijo ga in postavijo pred sodišče in ga usmrtijo.

Francija postane REPUBLIKA. Ludvik je bil usmrčen z giljotino.

Jakobinci so od 1793-94 prevzeli oblast male in srednje buržazije, vladali so z metodo terorja. Na giljotino je bilo poslanih ogromno ljudi.

Voditelj jakobincev je bil M.Robespierre ki tudi sam konča na giljotini. S tem se revolucija v Franciji konča. Na oblast pridejo Žirondisti.

□ **NAPOLEON BONAPARTE**

Rodil se je na Korziki. Bil je navaden državljan, ki se je kalil v koalicijskih vojnah, pri 24-ih je postal general. **Leta** 1799 je izvedel DRŽAVNI UDAR. ukazal je, naj se zaključi revolucija. **Leta** 1804 se je okronal za CESARJA. **Leta** 1814 je izgnan na otok Elbo. 100 dni vladanja. **Leta** 1815 je dokončno izgnan na otok Sv. Helene

Napoleonova moč je temeljila na:

osebni avtoriteti (vojaške zmage)

plebiscitih ljudskih množic

podpori bogatega meščanstva (gospodarska stabilnost)

podpora vojske

Spremembe, ki jih je uvedel Napoleon:

civilni zakonik (državljanski, trgovski, kazenski)

konkordat s papežem – obnova cerkvene države

ustanovitev novega plemiškega naziva – knez

amnestija (oprostitev) francoskih emigrantov (vrnitev kapitala)

razkošen cesarski dvor

cenzura in policijski nadzor

1798 gre Napoleon v Egipt. Pripeljale so ga francoske ladje, ki niso bile zaščitene. Angleži jih potopijo. V Franciji izvede državni udar (zruši direktorij). 1799-1804 francijo vodi konzulat. Napoleon druga dva odstavi in sam vodi konzulat. Okrona se za cesarja. Osvaja od Pirenejskega polotoka do Moskve. Bil je zmagovalec v bitkah. Edina država, ki mu je trn v peti in je ne more premagati je Anglija. 1805-Rt Trafalgar. Francija in Anglija imata pomorsko bitko. Anglija zmaga (Nelson je v bitki smrtno ranjen.)

1806 zaradi poraza z Anglijo, Napoleon uvede celinsko zaporo vsem celinskim Evropskim državam. To pomeni da so vse države morale prekiniti stike z Anglijo, z tem tudi trgovanje, pošto, promet. Rusija je hudo proti temu. Napoleon zbere 600.000 glav vojsko proti Rusiji (Velika armada). Maršal Kutuzov brani Ruse. Uporabili so taktiko požgane zemlje proti Napoleonu. (Vojaki

pobegnejo in za sabo požgejo vse.) Francozi pridejo pozimi v Moskvo in Moskva začne goreti. Napoleon se umakne. Razsaja epidemija, niso navajeni mraza, Rusi jih napadajo. Napoleonova vojska počasi umira.

□ DUNAJSKI KONGRES

- sestanek po padcu Napoleona (Zberejo se Evropski državniki, bilo jih je 200)

Zberejo se na Dunaju (Avstrijsko cesarstvo)

So nasprotniki Napoleona.

Glavni namen državnikov je RESTAVRACIJA EVROPE (obnova Evrope v političnem smislu)

Avstrijsko cesarstvo, Prusija in Rusija, so imele pri tem glavno besedo. (Absolutistična družba.)

Nemško cesarstvo Napoleon ukine, Ustanovljena je Nemška zveza (vsebuje 39 držav ali državnic.)

Ukinjena je Beneška republika.

Avstrija, Prusija in Rusija ustanovijo sveto zvezo ali alianso v prvi polovici 19. Stoletja (1815-1848)

Zatirali so revolucijo in svoboditev malih držav. Obvladovali so revolucionizem do 1848. Ni jim uspelo v Južni Ameriki. V Osvobodilni borbi se osamosvojijo. Simon Bolivar - Revolucionar

□ ILIRSKE PROVINCE

1808-začetek

Ustanovitev nove državne tvorbe: Ilirskih provinc – s posebnim Napoleonovim dekretom.

Segale od zgornje Drave do obal Črne gore. (od Koroške do Boke Kotarske)

Že prej osvojil in ukinil Dubrovniško republiko.

To skupino dežel je pridružil Franciji, dobile so francosko zastavo in cesarski grb. Ustanovno pa niso bile del francoskega cesarstva. Oblasti v provincah so podredili francoskim ministrom in vrhovnemu sodstvu v Parizu.

Z njimi je Napoleon želel gospodarsko oslabiti Avstrijo, jo odrezati od Jadrana in stopnjevati celinsko zaporo Anglije.

Na čelo – položaj generalnega guvernerja – je zaporedoma imenoval tri visoke častnike.

V novem sistemu javne uprave so vsako provinco razdelili na več distriktov, le-te pa na kantone in komune – velike občine z župani ali sindikti na čelu.

Konec: 1813 si je Avstrija ponovno priključila ozemlje, večino novosti pa ukinila.

Glavno mesto Ilirskih provinc je bila LJUBLJANA.

Morali so dajati Franciji ogromne davke, ker je rabila denar. (Franki-denar, franke-davki).

Slovenščina dobi na daljavi, prej smo spadali k Avstriji. Uvede se slovenski jezik v šolah, javnih ustanovah, življenju. Francozi v Ljubljani ustanovijo LICEJ (višja šola).

Valentin vodnik je njen ravnatelj, najpomembnejši slovenec. Napisal je hvalnico francozom (O, Ilirija oživljena). 1813 Avstrija ponovno zasede ozemlje Ilirskih Provinc, ki je potem dodeljeno Avstriji in ji vlada do 1918 do konca 1. svetovne vojne.